voorstel

Zwolle

# Raadsbrief

Datum 26 mei 2026

**Onderwerp** Actualisatie SIA voorjaar 2026
Versienummer 1

**Portefeuillehouder** Paul Guldemond

**Samenvatting**
De financiering van grootschalige investeringen in gebiedsontwikkelingen en mobiliteitsvraagstukken loopt via de SIA. De SIA geeft inzicht in de toekomstige financieringsbehoefte van deze investeringen en dient als afwegingskader om te bepalen hoeveel investeringsruimte er in de eerstkomende jaren nodig is.

In maart 2025 is de SIA geactualiseerd en zijn projecten geprioriteerd. Een nieuwe actualisatie is wenselijk vanwege het aangepaste SIA-budget, de indexatie van de plannen, de toekenning van Rijkssubsidies en diverse college- en raadsbesluiten. In de actualisatie van 2026 ligt de focus dan ook op het herijken van de SIA lijst op basis van de indexatie van projecten.

Door de actualisering zijn nieuwe inzichten ontstaan; sommige projecten zijn samengevoegd, verplaatst naar andere niveaus of de ramingen zijn aangepast. Deze actualisatie biedt een actueel beeld van de huidige rekenkundige en financiële stand van zaken.

In 2026 zijn de programma's en projecten niet opnieuw geprioriteerd. Wel worden in de samenvatting in de SIA actualisatie 2026 enkele observaties en adviezen gedeeld die impact kunnen hebben op de toekomstige prioritering. Deze actualisatie is van betekenis voor een bredere stedelijke regie-afweging waarin ook andere parallelle sporen samenkomen, zoals de congestie op het energienet, bereikbaarheidsonderzoek en de uitvoeringskracht van woningbouw.

Financieel is het beeld dat de beschikbare middelen voor de A- en B-lijst op de SIA in 2026 toereikend zijn. Een ander beeld op langere termijn is echter ook waarneembaar: de geplande uitvoering van projecten schuift door, het gereserveerde bedrag voor indexatie is toegewezen en nieuwe reserveringen voor toekomstige indexaties ontbreken in de programma's. Daarnaast is er sprake van niet gefinancierde projecten op de C- en D-lijst die deels nog niet financieel zijn uitgewerkt.

**Bijlagen**
Bijlage 1 – SIA actualisatie 2026 (geheim)

**Openbaarheid**
☐ Openbaar
☒ Geheim (bijlage)

Datum 26 mei 2026

**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**
1 – De actualisering van de Strategische Investeringsagenda (SIA).

Datum 26 mei 2026

**Inleiding**

In het voorjaar van 2025 bent u geïnformeerd over de uitkomsten van de prioritering van de SIA projecten die toen heeft plaatsgevonden. Het geheime document ‘SIA Prioritering 2025, kent een bijlage met alle projecten die binnen de SIA vallen. Veel investeringsbedragen waren nog gebaseerd op prijspeil 2021/2022 en moesten daarom worden geïndexeerd. Ook was nog geen rekening gehouden met subsidie die het Rijk eind 2025 heeft toegekend uit de zogenaamde ‘WOMO- en WOKT-gelden’[1]. In bijgevoegde actualisatie van de SIA is rekening gehouden met deze subsidies en zijn de investeringsbedragen geïndexeerd.

**Kader**

- In de begroting 2026 is voor de SIA een bedrag gereserveerd van € 18 miljoen voor prijsstijgingen.
- Uitgangspunt voor de actualisatie is de SIA-prioritering waarover u in het voorjaar van 2025 bent geïnformeerd en de onderverdeling van de projecten naar de verschillende categorieën A t/m D.

**Kernboodschap**

De actualisatie van de SIA geeft inzicht in de beschikbare financieringsruimte en toekomstige investeringsvraag bij grootschalige gebiedsontwikkelingen en mobiliteitsvraagstukken. Financieel is het beeld dat de beschikbare middelen voor de A- en B-lijst vanuit de SIA in 2026 toereikend zijn (na indexatie op pijspeil 1-1-2026). Een ander beeld op langere termijn is echter ook waarneembaar: de geplande uitvoering van projecten schuift door, het gereserveerde bedrag voor indexatie is toegewezen en nieuwe reserveringen voor toekomstige indexaties ontbreken in de programma’s. Daarnaast is er sprake van niet gefinancierde projecten op de C- en D-lijst die deels nog niet financieel zijn uitgewerkt.

De SIA projectenlijstlijst (zie bijlage 1 in de SIA actualisatie 2026) is opgebouwd uit vier categorieën met de volgende investeringskenmerken:

1. lijst A: investeringen waar al een krediet, middels een raadsbesluit, voor is verstrekt en al gedekt zijn via de SIA;
2. lijst B: investeringen waarvoor cofinanciering van het Rijk komt of is aangevraagd, maar nog geen kredietaanvraag is ingediend. In de SIA is hiervoor dekking aanwezig;
3. lijst C: alle overige nog te dekken investeringen, hieronder vallen de investeringen die mogelijk de komende jaren een beroep op de SIA gelden gaan doen. Daarbij opgemerkt dat er ook nog (grote) investeringen niet op geld zijn te zetten;
4. lijst D: Negatieve businesscases private ontwikkelingen.

**Maatschappelijk draagvlak & participatie**

Niet van toepassing.

**Communicatie**

Niet van toepassing.

**Duurzaamheid**

Niet van toepassing.

[1] Woningbouw en Mobiliteit (WOMO) en Woningbouw op Korte Termijn (WoKT).

**Financiën**

Het gereserveerde bedrag van € 18 miljoen voor prijsstijgingen is toereikend gebleken. De indexatie over de A- en B-lijst projecten (exclusief de Spoorzone) bedraagt € 9,2 mln. Het programma Spoorzone beschikt over een eigen reserve en vangt prijsstijgingen in principe zelfstandig op binnen de eigen businesscase. Conform het raadsbesluit van 7 juli 2025 blijft het totale beslag van de Spoorzone op de SIA binnen het vastgestelde bedrag van € 55,9 mln.

**Risico's**

- Voor de projecten is een indexatie van 4,3% toegepast over de periode tot 1 januari 2026. Voor projecten die in de planning verder reiken dan 2026, is eveneens geïndexeerd tot de peildatum van 1 januari 2026; een aanvullende raming voor indexering na deze datum is in deze fase nog niet meegenomen. Daar is geen budget voor gereserveerd. Inschatting is dat een bedrag van tussen de € 14 en € 34 miljoen benodigd is om volgend jaar de investeringsbedragen op prijspeil 1-1-2027 te brengen, afhankelijk van de gehanteerde aannames voor de prijsontwikkeling (zie bijlage, paragraaf 2.5). De inflatieontwikkeling is vanwege geopolitieke ontwikkelingen erg onzeker.
- Voor projecten in de C en D-categorie is geen geld gereserveerd. Op basis van de huidige actualisatie schatten wij in dat er in totaal nog een bedrag van € 250 miljoen benodigd is aan vervolgfinanciering (zie tabel 6 in de bijlage). Daar zitten projecten tussen die tussen die randvoorwaardelijk zijn voor het slagen van de A- en B-projecten.
- In de SIA-jaarschijven zien we een verschuiving in de uitvoering van de projecten. Risico is dat met de toenemende netcongestie projecten verder worden vertraagd.

**Vervolg**

Bij de begroting 2027 zal zoals gebruikelijk de investeringsruimte voor de SIA opnieuw worden berekend op basis de toekomstige MPV-resultaten (75% gaat naar de SIA). Ook zal bij een eventueel surplus van de weerstandscapaciteit een voorstel worden gedaan welk deel daarvan kan worden toegevoegd aan de SIA.

De geactualiseerde SIA is een goed vertrekpunt voor de komende jaren om projecten tot realisatie te brengen. De uitvoering van deze geprogrammeerde projecten zal veel van de stad en de organisatie vragen. Voor de C en D projecten en de uitwerking van de het ruimtelijk toekomstperspectief is nog geen financiering en daarbij nemen ook onzekerheden in budget en planning toe. Dat is een beeld dat in voorgaande jaren ook bestond. Tegelijk zijn er een aantal actuele ontwikkelingen. Denk aan de kostenontwikkeling als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen, maar ook aan vraagstukken rondom de uitvoerbaarheid van het totaal aan ontwikkelingen in de stad.

Ook zal netcongestie naar verwachting grote impact hebben op de stedelijke programmering. Met het versterken van stedelijke programmeren worden deze dilemma's de komende jaren steeds inzichtelijker. Deze ontwikkelingen zullen ook eisen stellen aan hoe we programmeren en hoe we dit vertalen in de SIA. Dit vraagt een doorontwikkeling van het instrumentarium. Wij adviseren dan ook om richting de SIA 2028 een evaluatie uit te voeren deze op elementen. Er kan dan ook gekeken naar de bestaande criteria van de SIA en hoe deze in de praktijk worden toegepast. Het gaat dan bijvoorbeeld om de afbakening van de SIA in relatie tot andere begrotingsprogramma's

Uw raad heeft per motie opgeroepen om met een voorstel te komen voor de indexatie van de € 5 miljoen grens voor projecten vanuit de SIA (Motie M17-9: 'Ruimte voor de toekomst, niet voor

tekorten'). Bij de begroting 2027 komen wij met een voorstel om het bedrag voor de minimale projectomvang te verhogen tot € 5,5 miljoen en dit bedrag voortaan eens in de vier jaar te indexeren.

**Openbaarheid**
De bijlage bij deze raadsbrief is geheim.
De reden(en) hiervoor is/zijn:

Op grond van artikel 87 juncto artikel 88 lid 2 van de Gemeentewet met een beroep op het financiële belang van de gemeente, zoals genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b van de Wet open overheid (Woo) en het voorkomen van onevenredige benadeling van de gemeente Zwolle, geheimhouding op te leggen ten aanzien van bijlage 1 'SIA actualisatie 2026'.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer